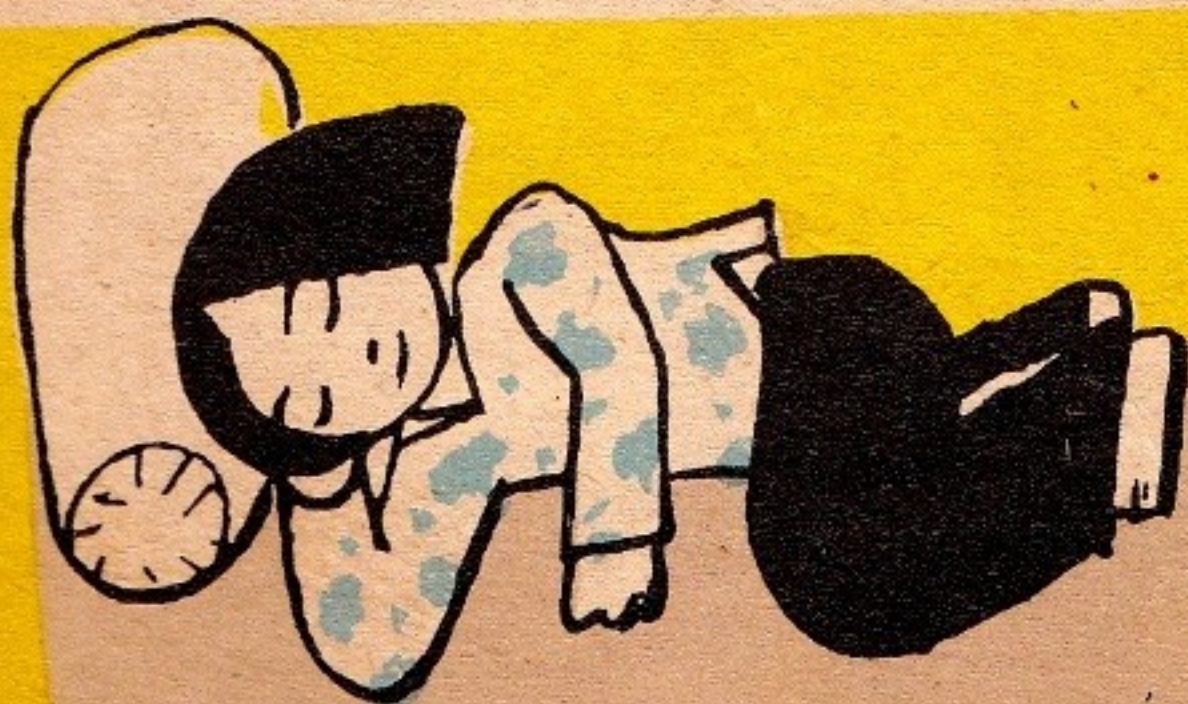

thơ

thuongmaitruongxua.vn

TRĂNG của bé

KIM ĐỒNG

Tính cộng hoặc tính trừ
Bút làm ngay rất dễ
Biết vẽ người, vẽ chim
Bút còn là họa sĩ.

Nhưng, đèn khi nằm bàn
Bút lại im thin thít
Chẳng thông minh chút nào
Một chữ a không biết!

Chỉ có em cầm bút
Dòng chữ mới chảy ra
Mở đất trời xanh ngắt
Người hát cùng chim ca.

NĂM ANH EM

Cái bàn đứng ở giữa
Bồn ghề ngồi bên bên
Bàn là người anh cả
Bồn ghề là bồn em.

Năm anh em sống chung
Không rời nhau nửa bước
Cùng học tập, vui chơi,
Cùng ăn cơm uống nước.

Ngày vui, anh mặc đẹp
Nâng niu một bình hoa
Bầy em ngồi xích lại
Khách thân đến chật nhà.

TẶNG CAM

Bé sang thăm bà ngoại
Bà cho năm quả cam
Quả tròn vo, vàng óng
Nặng lòng tay bé cầm.

Bé nghĩ thầm, hay tuyệt :
Biều bồ quả to này
Quả đẹp kia biểu mẹ.
Và quả chị Hương đây.

Nhớ dành cho bạn Hảo
Chớ quên còn bạn Huê
(Bé đi chơi mấy bữa
Bạn bè thân mong ghê !)

Chợt bé cười tủm tỉm :
Thieu phần cam mình rồi !
Mà thôi, thề cũng được
Sang thăm bà đủ vui.

QUẠT TRỜI

Mặt trời đang lặn
Lượn nắng dần theo
Chợt cơn gió đến
Xóa nhanh nắng chiều.

Phương đông ửng tía
Dễ quạt xòe ra
Thảo nào gió mát
Thổi tràn bao la.

BẠN

Cây bạn xanh
Làm hoa thơm, quả ngọt.

Chim bạn hót
Tiếng nhuộm xanh biếc trời.

Mây bạn trôi
Gieo mưa, che nắng cháy.

Sông bạn chảy
Nuôi hạt lúa chín sai.

Gió bạn bay
Đưa hương và quạt mát

Đèn bạn thức
Đọc chữ em từng hàng

Em bạn làm
Bao nhiêu là việc tốt.

TRĂNG CỦA BÉ

Bé đi, trăng đi cùng
Bé đứng, trăng đứng ngó
Bé chạy, trăng chạy thi
Bé ngồi, trăng ngồi đó.

Đèn khuya, bé đi ngủ
Trăng theo vào giấc mơ
Bé điu trăng vỗ cánh
Bay giữa trời bao la.

Thức dậy, bé ngo ngác
Vội chạy đi tìm trăng
Trăng tròn đầu kỹ thề
Để sân trời bỏ không.

CÓ KÈ LÁCH VÀO VƯỜN

Một buổi trưa yên ả
Nắng tưới vàng vườn cây.
Chợt lá cành lắt lay
Chuôi quạt tàu phành phạch
Chim kêu nghe lách chách
Có kẻ lách vào vườn
Lúc người đang ngủ ngon ?

Mái hoa bèn vỗ cánh
Hô : — *Cảnh giác ! Cảnh giác !*
Trông cổ rướn cổ lên
Gào : — *Đuổi bắt ! Đuổi bắt !*
Lợn lai hénh mũi tay
Mắng : — *Chết tiệt ! Chết tiệt !*
Mèo vàng phóng một lèo
Khán giọng : — *Theo ! Theo ! Theo !*
Vịt bầu chạy té tát
Kêu ồn lên : — *Phạt ! Phạt !*
Vện già ghèch cao đầu
Hỏi đồn : — *Đâu ? Đâu ? Đâu ?*

Lát sau, lại yên ả
Cả lũ nhe răng cười .
Bị mắc lừa cơn gió !

TẮC KÈ HOA

Có bạn tắc kè hoa
Xây « lâu » trên cây đa
Rét, chơi trò đi tròn
Đợi âm trời mới ra.

Tháng ba, tháng tư đèn
Bạn kêu vang : « tắc kè »
Ý chừng như mách bảo
Rằng : « *Sắp hè* », « *Sắp hè* ».

Em lại càng chăm học
Vì sắp lên lớp rồi
Tắc kè hoa kêu đêm
Bao nhiêu là điểm mười !

Đến tháng bảy, tháng tám
Khi không còn tiếng ve
Tắc kè hoa đánh động
Rằng : « *Hết hè* », « *Hết hè* ».

Em sửa soạn vở đẹp
Đón chờ ngày khai trường
Tiếng tắc kè vọng mãi,
Như nhả nhủ yêu thương.

Suốt mùa đông lạnh giá
Văng tiếng kêu tắc kè
Em bồi hồi nhớ bạn
Mong chóng sang mùa hè.

CHÚ BỘ ĐỘI KHÔNG QUEN

Bé đi chơi với bồ
Đường đông người lái qua
Có một chú bộ đội
Nhìn bé, cười như hoa.

Bé cũng cười, chào chú
Chú khen bé ngoan, xinh
Chú chuyện trò với bồ
Hỏi thăm người nhà mình.

Chú vừa đi khuất xa
Bé tò mò hỏi bồ :
— Chú tên gì, ở đâu
Mà sao con chẳng nhớ.

Bồ bảo : bồ không quen
Bồ tưởng là con biết
Hóa ra người đi đường
Chỉ gặp nhau chốc lát.

Bé ngán ngờ nhớ tiếc
Chú bộ đội đi rồi
Màu áo hòa sắc lá
Xanh mọi ngã đường vui.

NHỮNG THỨ TRONG NHÀ

Mái nhà để giữ trời mưa
Ngọn đèn để chị thức khuya học bài
Cái gương để thầy mình cười
Ánh vui vì có nhiều người ở trong
Quạt nan mang gió vào phòng
Phong bì để nói chuyện vùng người xa
Điểm mười em gửi cho cha
Tiếng ru để mẹ để bà em ru
Cái gò là để nằm mơ
Ban đêm giấc ngủ để chờ ngày mai

EM BÉ

Mẹ sinh em bé
Nó bé cái chân
Cái miệng cũng bé
Lại hay đái dấm.

Tay không biết cầm
Chân không biết bước
Miệng chẳng có răng
Chỉ nằm với khóc

Ngủ suốt cả ngày
Khi ăn mới thức
Chẳng biết nói gì
Nhưng em lại thích
Chuyện trò nó nghe.

Nó bé tí ti
Bé tai, bé mũi
Bé miệng bé cằm
Bé như con dề
Hát ngoài vườn hoa
Sao em yêu nó
Yêu to nhất nhà.

NUÔI

Gió nuôi điều lớn lên cao
Củi nuôi lửa đỏ trong bao bếp hồng
Pháo nuôi ngày tết từng bừng
Đóa hoa im lặng nuôi cùng mùi thơm
Căn nhà nuôi giấc ngủ êm
Bút nuôi quỳên vở lớn thêm từng tờ.

Nhìn lên tâm ảnh Bác Hồ
Biết nghìn việc tốt đang chờ em nuôi.

NGỌN LỬA

Ngọn lửa tự đâu ra
Bếp nhà ai cũng có
Lửa bao nhiêu tuổi rồi

Mà vẫn như còn nhỏ
Reo bập bùng trước gió
Như chơi trò ú tim.

Vòn tính lửa rất hiền
Soi đèn cho em học,
Lửa thương người khó nhọc
Biên gạo thành cơm thơm,
Ai chẳng ấm lòng hơn
Khi nhìn vào ngọn lửa.

Tự hôm nào ấy nhi
Lửa đã vào nhà em
Cho tay mẹ khêu đèn
Cho tay bà ủ trầu.

Biết bao điều yêu dấu
Em khum bàn tay nhen.

NGƯỠNG CỬA

Nơi ấy ai cũng quen
Ngay từ thời tằm bé
Khi tay bà tay mẹ
Còn dắt vòng đi men

Nơi bờ mẹ ngày đêm
Lúc nào qua cũng vội,
Nơi bạn bè chạy tới
Thường lúc nào cũng vui.

Nơi đã đưa tôi
Buổi đầu tiên đến lớp,
Nay con đường xa tấp,
Vẫn đang chờ tôi đi.

Nơi ấy ngôi sao khuya
Sôi vào trong giấc ngủ
Ngọn đèn khuya bóng mẹ
Sáng một vầng trên sân.

Nơi cả nhà tiễn chân
Anh tôi đi bộ đội
Bao niềm vui nỗi đợi
Nắng nửa thềm nghiêng nghiêng.

Nhớ tiếng mẹ ru em
Hiền như trưa mùa hạ
Cây vải thiếu chín đỏ
Con chuẩn chuẩn lìm dim.

Bao nhiêu điều ngỡ quên
Bước về đây bỗng nhớ
Ngưỡng cửa kỳ lạ quá
Nào ta ngồi xuống xem.

NÓI VỚI BÉ

Nếu nhắm mắt trong vườn lồng gió
Sẽ được nghe nhiều tiếng chim hay
Tiếng lách rích chim rí trong lá
Con chim vôi vừa hót, vừa bay.

Nếu nhắm mắt nghe bà kể chuyện
Sẽ được nhìn thấy các bà tiên
Mây chú bé đi hái bầy dậm
Quả thị thơm, cô Tấm rất hiền.

Nếu nhắm mắt nghĩ về cha mẹ
Đã nuôi em khôn lớn từng ngày
Tay bóng bè, sớm khuya vát vũa
Mắt nhắm rồi lại mở ra ngay.

GIÓ

Trên trời gió đẩy mây bay
Dưới sông gió thổi căng dây cột buồm,
Gió về gió lại đi luôn
Chiếc chong chóng chẳng dừng yên lúc nào
Ngọn cờ phấp phới bay cao
Cánh diều bay mãi qua bao dặm trời
Thóc rê đã sạch trầu rôi
Bây giờ gió mát mẹ ngồi nghỉ ngơi.

Giúp bao nhiêu việc cho đời
Đồ ai thầy được gió ngồi nghỉ đâu ?

CON LỚN LÚC NÀO

Mẹ ơi con lớn lúc nào?
Năm ngoái quần còn sát gót
Bây giờ quần đã ngắn cao
Cái mũ đội đầu cũng chật
Đôi dép đi vào chân đau
Mỗi ngày soi gương chải tóc
Con có thấy mình lớn đâu?

Mẹ ơi con lớn lúc nào?
Bỏ về bảo con lớn quá
Bỏ đi mười năm hả bỏ?
Mười năm bằng tuổi của con?
Mười năm là bao nhiêu đêm
Đêm nào đêm con cũng nhớ
Cũng mong được mơ gặp bỏ
Thề là bỏ đã về đây!
Con nắm tay bỏ trong tay
Con biết những ngày con nhớ
Nhưng chẳng bao giờ con rõ
Ngày nào con đã lớn lên.

1975.

TÍCH TẮC, TÍCH TẮC

Tích tắc, tích tắc
Kim đồng hồ đi.

Mặt trời lên kia
Một ngày đèn đỏ!
Nắng từ bậu cửa
Nắng ra ngoài thêm.

Cái nụ lim dim
Xèo, năm cánh nở
Một mầm quả nhỏ
Lớn dần trong hoa.

Đạp trứng chui ra
Chú gà chớp mắt
Tích tắc! tích tắc
Mỏ gà tìm ăn.

Hì hục dưới sân
Kiên khuôn hạt gạo,
Nhện ngoài bờ dậu
Miệt mài chăng tơ.

Lửa cháy trong lò
Gạo thành cơm nục,
Ngoài kia viên gạch
Biên thành tường xây.

Ngon gió biết bay
Con sông biết chảy,
Gió đưa bướm chạy
Sông cùng cá bơi.

Một tích tắc thôi
Quanh em nghìn việc
Đồng hồ chạy miết
Kim không biết lùi.

Thơ cũng xong rồi
Mời em đèn đọc.

CÓ CHUYỆN NÀY

Lửa nằm trong bao diêm
Chữ nằm trong lọ mực
Cái mầm nằm trong hạt
Cái hoa nằm trong cây
« Cái » điện nằm trong dây
Kéo cả tàu điện chạy.

Nhưng còn có chuyện này :
Biên điện thành lửa cháy
Biên mực thành thơ hay
Biên hạt hóa thành cây
Xui cây làm quả chín
Biên dây thành ra điện
Bắt điện kéo tàu đi...
Những phép biên lạ kỳ
Nằm trong tay em đây !...

MÙA XUÂN

Lúa chiêm menh mông
Ướt nhòe mưa phùn
Trời xanh loáng bạc
Mây sà xuống sân.

Họ hàng nhà ếch
Ủa ra reo mừng
Chích chòe về hát
Cho cái hoa vàng.

Hoa đào nở bừng
Lộc non rún rây
Ngủ suốt mùa đông
Giờ đang thức dậy.

Những chú bê con
Lông vừa mượt lại
Nghe trời âm hơn
Giục nhau lên núi.

CHIM ÉN

Như có lời hẹn trước
Cứ mùa xuân én về
Đền trường em làm tổ
Trên cửa sổ sau nhà.

Năm nay én lại về
Cả buổi chiều ngẩn ngơ
Tìm hoài ngôi trường cũ
Trên nền gạch chơ vơ.

Én ơi én đừng sợ
Trường xưa Mỹ phá rồi
Trường ta giờ lại mở
Dưới vòm cây ven đồi.

Én về đây cùng vui
Trường mới đừng bỏ ngỡ
Én cứ về xây tổ
Cùng ta học, ta chơi.

Đã có anh bộ đội
Ở trên đồi, én ơi!

1967

THỢ XÂY

Chỗ này là vườn hoa
Em dựng tượng Bác Hồ
Bãi bóng và trường học,
Xây cùng trong một khu.

Đây là phố công nhân
Nhà ở cần thoáng gió
Đã cao mười mấy tầng
Lại mở nhiều cửa sổ.

Khu nhà máy tách riêng
Ổng khói mọc san sát
Những đại lộ rộng thênh
Đường cây xanh mát mắt.

Rối đèn những con tàu
Dãy dài ô-tô buýt
Vun vút lao qua cầu
Gắn hoa, cờ đỏ rực...

Làm nên bao nhiêu thứ
Vẫn chưa muồn nghỉ tay
Chỉ một viên gạch nhỏ
Em cũng thành thợ xây.

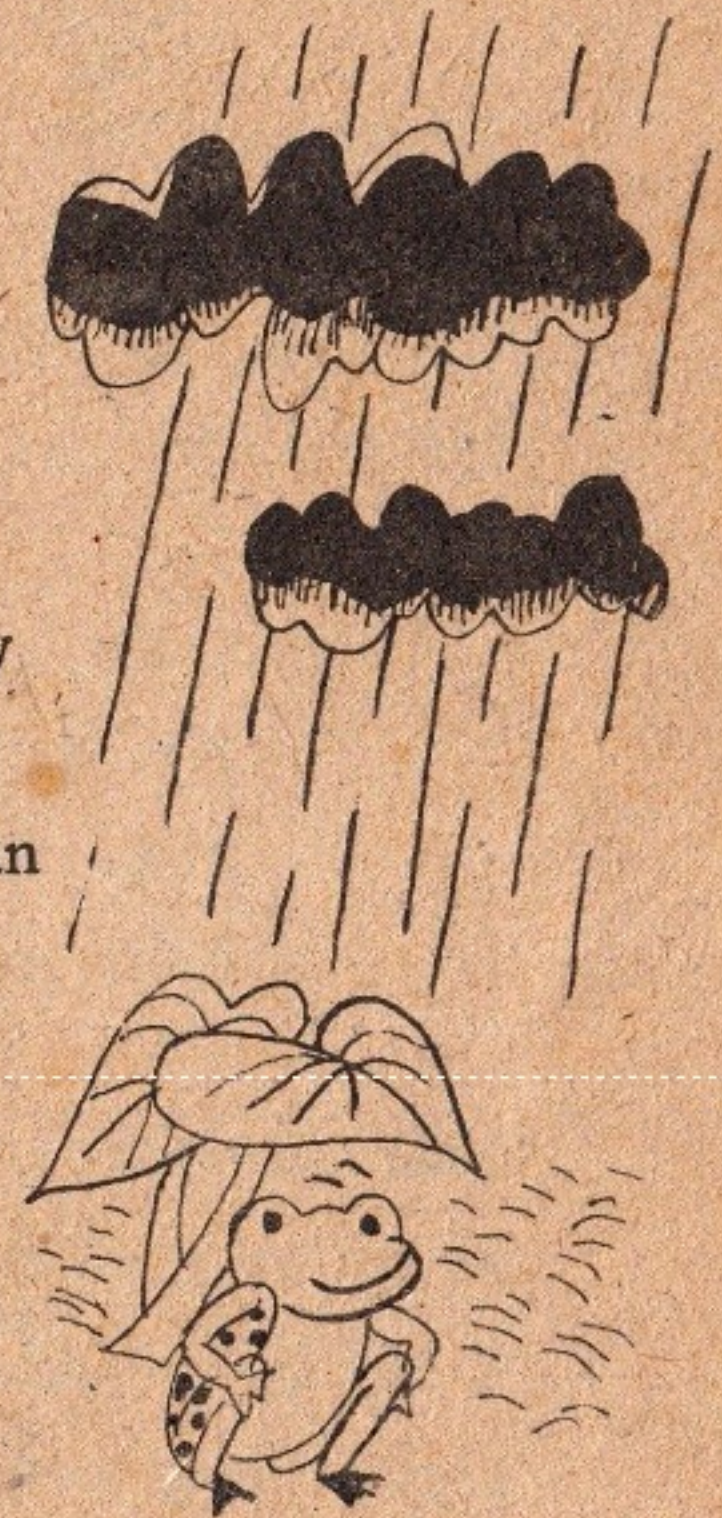
MƯA ĐẦU MÙA

Đầu tiên là lũ kiến
Sơ tán lên mái nhà
Mây ngày sau thì sầm
Ấm ì chân trời xa.

Rồi chớp đông nhay nháy
Rồi chớp tây nhay nháy
Cánh đồng lúa, khoai xuân
Tưng bừng như mở hội.

Và họ hàng nhà ếch
Kêu thị với sấm rền
Và ào ào đập đập
Mưa sủi bọt ngoài thêm

Như niềm vui bất ngờ
Mưa đã ngừng đột ngột
Kìa lúa đang phất cờ
Hẹn một mùa sây hạt.

PHÁO CỦA BÉ

Bé có một khẩu pháo
Đủ cả hai bánh xe
Cái nòng dài, dài ghê
Đề bắn tầm cao nhất.

Cũng có cả ô-tô
Kéo pháo lên trận địa
Pháo đi theo sau xe
Như ghé chạy theo mẹ.

Mỗi sáng mặt trời lên
Bé đã ra ụ pháo
Dưới bờ tre đầu hiên
Ngụy trang toàn hoa gạo.

Giả máy bay Mỹ gào
Bé nghênh nòng pháo sẵn
Nhằm thẳng lên trời cao
Miệng thét to : Bắn !

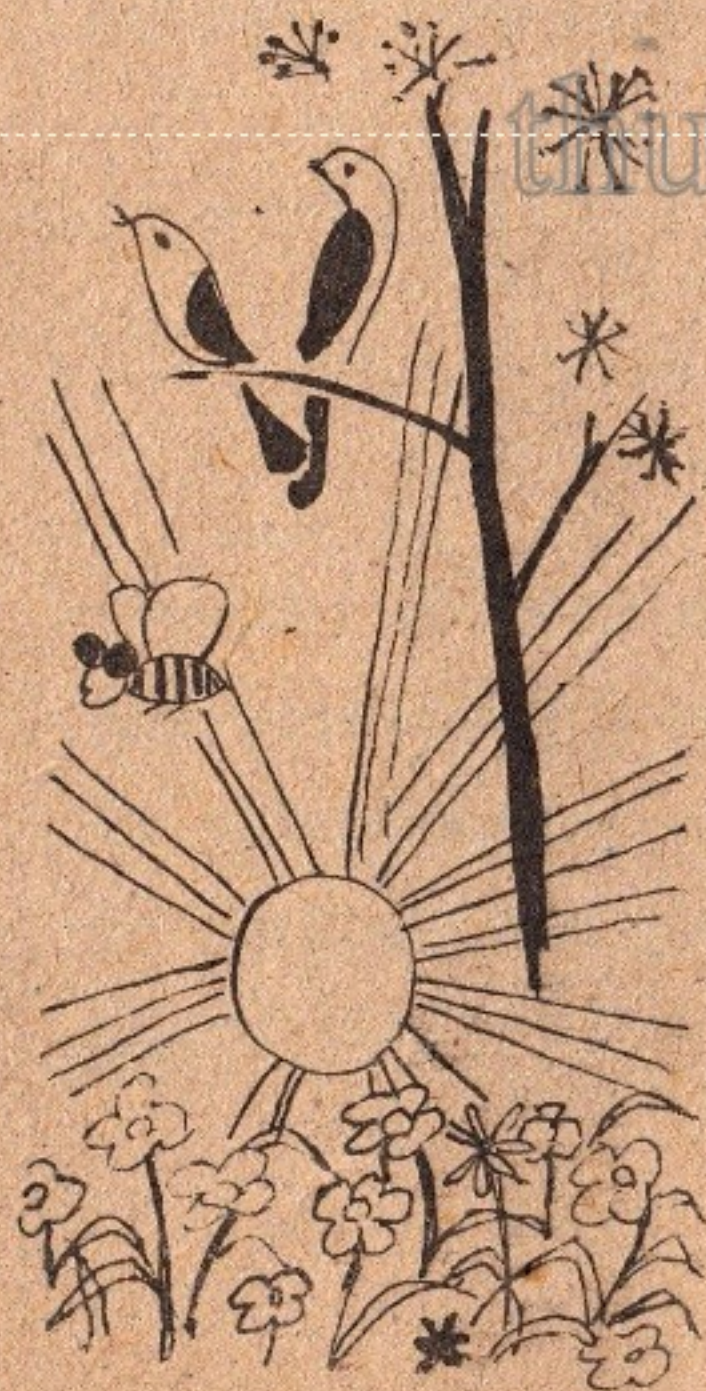
Giật mình chim bay lên
Nặng rung hoa đỏ chói
Hàng tre liền đứng nghiêm
Chào anh pháo thủ mới.

Không đóm lửa trên trời
Không vắn đen khói chạy...
Bé vẫn nghe đầu dây
Có máy bay giặc cháy.

HÈ SANG

Sau trận mưa đầu mùa
Trời mây sạch thêm ra
Hàng xoan thay áo mới
Màu xanh, xanh nõn nà

Những chùm hoa bồi rồi
Một mùi hương thơm nồng
Đàn chào mào chầy hội
Rạng ngày đã sang sông.

Chị em nhà chích chòe
Tập một bài hát mới
Từ mặt trời chưa lặn
Đã giục nhau inh ỏi.

Như càng thêm hồi hả
Là những chú ong nâu
Đầy vườn hương sắc lạ
Sẽ đông mặt hoa nào.

Ai cũng bảo ngày dài
Mà vẫn lo dậy sớm
Chỉ có ông mặt trời
Cứ đứng đờ đờ đứng đỉnh.

Nào nhanh lên chút chứ
Hè sang đó, ông ơi !

LÊN NÚI

Hoa mẫu đơn vàng
Gọi thăm em tới
Tím ngát hoa sim
Chào em lên núi.

Con đường đi lên
Hong hồng sắc đá
Như cánh tay vươn
Ôm ngang sườn cỏ.

Những chú sơn ca
Cánh mềm ngọn gió
Tiếng hót vang xa
Vút xanh màu lúa.

Chân trời xích lại
Tím làn khói bay
Xóm làng đỏ ngói
Gần trong với tay.

Mây xòa dưới chân
Rì rào gió nói :
— Kia ông mặt trời
Cũng theo lên núi.

ĐẸM SAO

Về nhà mới
Giữa đêm rằm
Bé thức mãi
Nhìn trời trăng.

Gác thì cao
Cửa thì rộng
Đứng phía nào
Em cũng ngắm.

Kìa vì sao
Lên nhấp nhánh
Rối trời sao
Như chợt hiện.

Càng nhìn lâu
Sao càng to.
Như mắt người
Sao đẹp thế !

Em cò đêm
Vần lẫn hoài
Sao cứ hiện
Thêm đầy trời.

Gió mát quá
Bé ngủ rồi
Chưa đêm hết
Sao trên trời...

4-1979

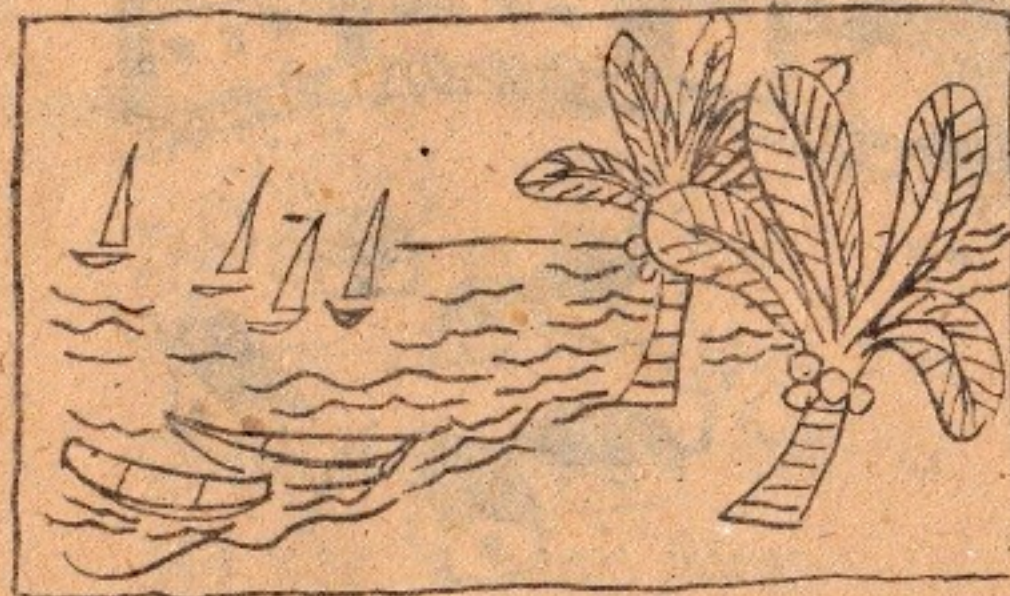
LÀNG BIỂN

Đã nghe mùi tôm khô Làng đây kể mí nước
Và rì rầm sóng biển Con còng chơi trên sân
Men theo bờ giậu gia Ngoài trụ sở hợp tác
Em trở về với bên. Ngọn sóng ào lên thêm.

Đang ngày con nước cường
Tàu lưới đi nghề cá
Tôm vàng tôm bạc phơi
Nắng long lanh vẩy cá.

Tường trắng và ngói đỏ
Làm mốc cho tàu về
Làng mở tung hết cửa
Phóng nhìn ra khơi xa.

Đỗ Sơn 7-1977

EM VỀ SA-PA

Tàu dừng ga Lao Cai
Tiếng còi phóng lên núi
Sông Thao mùa sa bồi
Hồng dưới cầu Cốc Lều.

Cải nóng của đồng bằng
Qua sông thì đã vội
Người đổ về Sa-pa
Dường như ai cũng vội !

Hoàng Liên xanh ngang trời
Những cô nàng núi trẻ
Khăn mây choàng lên vai
Triu tay nâng rừng quả.

— « Nào ta lên, ta lên ! »

Bác tài cười với khách
Xe leo dốc dập dềnh
Chật chẽ mà vẫn mát.

Lao Cai đã dưới xa
In bức tranh nho nhỏ
Sông Thao làm dải lụa
Vất ngang rừng cây xanh.

Đầu tiên em gặp hoa
Những vườn đào chín ửng
Quên phất chuyện đang hè
Mồ hôi và nắng nóng.

GIÓ

Qua cánh cửa mở
Gió vào nhà em...

Gió lượn gió xem
Bông hoa đang nở :
Bàn tay gió mở
Quyển vở trên bàn :
Tiếng gió mơn man
Hát cùng lá vỗ...

Cửa xanh đã mở
Em mời gió vào !

CU TÝ BẮN QUẠ KHOANG

Cu Tý hô :
— Máy bay Mỹ !
Các « chiến sĩ »
Súng sẵn sàng !

Con quạ khoang
Bay sà xuống :
Gà luông cuông !
Tý bắn : « Đo... oàng ! »
Miệng « nổ » vang
Như súng máy !
Máy bay « cháy »
Quạ bỏ nhào,
Bay lao đao...
Vội chuồn thẳng
Tý đánh thẳng
Gà chạy quanh...

Tý hỏi anh :
— Bắn « quạ » Mỹ
Có như Tý
Đuổi quạ khoang ?
Anh cười vang
Khen Tý giỏi !

CHÚ MẦM NON

Chú mầm be bé
Đầu xé vỏ dầy
Thập thò thân cây
Mũm mà mũm mĩm.

Áo xanh quần tím
Lá non mỡ màng,
Phơn phớt lông vàng
Ngõ ngang tìm nắng...

Mặt trời đi vắng
Lòa xòa khăn mây.
Mưa bụi rơi đầy
Tắm cho mầm bé.

Uồng no sữa mẹ
Khe khẽ mầm reo :
— *Con muốn bay theo*
Mùa xuân, mẹ ạ !

Rung rinh cành lá
Vuốt má mầm non.
Cây mẹ, mầm con
Chào mùa xuân đẹp !

TRÂU KÉO GỖ

Một đàn trâu mộng
Khoáy tròn trên lưng
Hai sừng mở rộng
Như hai dao rùng !

Mũi chưa xỏ thừng
Sao trâu không chạy :
Em cứ tưởng chừng
Trâu là « cỗ máy » !

Ngón bó cổ xong
Phì phò uống nước
Tai vẩy, đuôi cong
Lăm lăm trâu bước...

Mắt em nhìn theo :
Trâu leo qua đèo
Trâu trèo lên dốc
Mổ tre lột cộc...

Quanh quanh đường mòn
Từng con trâu mộng
Kéo cây gỗ tròn
Xếp dài bãi rộng.

CÂY NGÔ

Em cầm lên bắp ngô tươi :
Mười mùa nắng của người nặng tay !
Ơ này, ngô thật là hay :
Bẹ xanh dành để đêm ngày ấp con !
Ngô non tóc bạc ngô non ;
Ngô già mà tóc đen còn mượt đen !
Phải vì chịu nắng đã quen :
Rễ chùm khum giống chao đèn lạ chưa ?
Cái nơm úp gọn cơn mưa
Rễ chân kiếng khéo đón đưa mỡ màu...
Ngô ơi ! hạt sát bên nhau :
Răng vàng, răng bạc trước sau với người !
Em cầm lên bắp ngô tươi :
Nặng tay đầy đặn tiếng cười đất đai !

CÂY CHÒ HIỆP SĨ

Cây mọc tự bao giờ
Mà đã hơn nghìn tuổi
Cây như người khổng lồ
Trước bão lay mưa xối.
Mây trắng bay tầng dưới
Trăng lên treo đầu cành
Cây chò như hiệp sĩ
Đứng gác giữa trời xanh.
Cây chò nhiều tuổi thề
Vóc dáng vẫn trẻ tươi
Bời chò là hiệp sĩ
Niềm tin của cuộc đời.
Kia vừng đông đã rạng
Một bình minh từng bừng
Chò vươn tay đón nắng
Lập lánh cả khu rừng...

GỐC MÙA XUÂN

Hết lạnh !
Mưa xuân...
Xa gần/
Tươi mát.

Tiếng hát
Phi lao
Rì rào
Gọi lúa.

Tre múa
Quanh vườn
Cành vươn
Cao tít.

Cây mít
Lá dày
Quả gai
Lung lẳng.

Xoan thẳng
Cột nhà
Mướt mà
Nảy lộc...

Một gốc
Mùa xuân
Xanh dần
Đất nước !

TỔ QUỐC EM

Tổ quốc là cánh đồng xanh
Khúc ca quan họ ngọt lành ban mai
Tổ quốc là mạch sông dài

Bao nhiêu con sông đan cài tình yêu.

Trời xanh Tổ quốc những chiều
Đàn chim nôi cánh, sáo diều vẫy trăng
Tổ quốc em có xuân sang
Bình minh óng ả nắng vàng dệt thêu.

Tổ quốc em có suối dào
Núi non trùng điệp, lá reo nhạc rừng
Trường Sơn mây phủ mây từng
Áo anh chiến sĩ xanh cùng sắc cây.

Tổ quốc là biển dâng đầy
Triều lên con sóng vỗ ngay trước thềm
Ra khơi buồm đợi gió lên
Buồm hay cánh bướm vẫy trên chân trời.

Bao nhiêu trang sử chói ngời
Làm nên Tổ quốc, cuộc đời, quê hương.
Cho em tất cả tình thương
Cho em nôi bước con đường hôm nay.

Tổ quốc từ một vòm cây
Từ bông hoa nở một ngày bình yên
Từ trang vở sáng trước đèn
Từ câu mẹ hát ru em những ngày.

Thiên liêng là dải đất này
Của em Tổ quốc dạn dày đạn bom
Bao nhiêu xác giặc vùi chôn
Để sương mai mát mắt non tiếp mùa...